

giz

Tổng quan các quy định pháp luật về phân khu chức năng trong các Khu bảo tồn ở Việt Nam

giz

Nhận xét chung

Định nghĩa về các Khu bảo tồn (KBT) và phân khu chức năng được đề cập đến nhiều trong các VBQPPL khác nhau như:

- Luật Di sản Văn hóa (2001) và các văn bản hướng dẫn;
- Luật Thủy sản (2003) và các văn bản hướng dẫn;
- Luật Bảo vệ và Phát triển rừng (2004) và các văn bản hướng dẫn;
- Luật Bảo Vệ Môi Trường (2005) và các văn bản hướng dẫn;
- Luật Đa dạng sinh học (2008) và các văn bản hướng dẫn.

1. Phân khu bảo vệ nghiêm ngặt

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
<i>Khu vực được quản lý để bảo vệ nguyên vẹn các hệ sinh thái tự nhiên và các loài nguy cấp quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ.</i> Các hành vi bị cấm • Săn bắn, đánh bắt và khai thác các loài hoang dã; • Xây dựng công trình, nhà ở ; • Điều tra, khảo sát, thăm dò, khai thác khoáng sản;	<i>Khu vực được bảo toàn nguyên vẹn, bảo vệ chặt chẽ để theo dõi diễn biến tự nhiên của rừng</i> Các hành vi bị cấm • Săn bắn, bắt, bẫy động vật hoang dã. • Các hoạt động làm thay đổi cảnh quan tự nhiên hoặc rừng, trừ các hoạt động sau: ○ Các công trình dịch vụ du lịch phải phù hợp với quy hoạch rừng được phê duyệt bởi cơ quan có thẩm quyền như các tuyến đường mòn, lều trú chân, cắm biển chỉ dẫn để tuần tra kết hợp phục vụ du lịch sinh thái. Các tuyến đường mòn phục vụ cho du lịch phải bảo đảm an toàn cho du khách và tuân theo sự hướng dẫn, kiểm tra của chủ rừng.	<i>Vùng biển được bảo toàn nguyên vẹn, được quản lý và bảo vệ chặt chẽ để theo dõi diễn biến tự nhiên của các loài động, thực vật, các hệ sinh thái thủy sinh tiêu biểu</i> Các hành vi bị cấm • Khai thác nguồn lợi sinh vật và phi sinh vật; • Các hình thức nuôi trồng thủy sản; • Xây dựng các công trình hạ tầng

giz

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
• Chăn nuôi gia súc, gia cầm quy mô trang trại, • Nuôi trồng thủy sản quy mô công nghiệp ; • Cư trú trái phép và làm ô nhiễm môi trường.	• Các hoạt động làm ảnh hưởng đến đời sống tự nhiên của các loài động vật hoang dã đang được bảo tồn; • Nuôi, trồng, thả vào rừng đặc dụng các loài động vật, thực vật không có nguồn gốc bản địa khi chưa được phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Trong trường hợp đặc biệt, sẽ được quyết định bởi Bộ trưởng Bộ NNPTNT hoặc báo cáo cho Thủ tướng; • Khai thác trái phép tài nguyên sinh vật, tài nguyên khoáng sản và các tài nguyên thiên nhiên; • Gây ô nhiễm môi trường; • Mang các hóa chất độc hại, dễ gây cháy nổ vào rừng, đốt lửa trong rừng hoặc ở bìa rừng; • Chăn thả gia súc, gia cầm.	• Xả các loại chất thải hoặc nước thải; • Tàu cá , tàu biển và các loại phương tiện thủy khác qua lại; • Dẫm đạp lên các rạn san hô, thảm cỏ biển.

giz

Các hoạt động yêu cầu	Các hoạt động yêu cầu	Các hoạt động yêu cầu
Không quy định.	- Tái định cư người dân; - Thành lập các hợp đồng ngắn hạn người dân có quyền. - Chính sách bảo vệ, bảo tồn để duy trì diễn thế tự nhiên nhằm bảo tồn hệ sinh thái tự nhiên. - Xây dựng các công trình phục vụ cho du lịch sinh thái.	- Ít tác động bởi du lịch bao gồm cả việc sử dụng. - Nghiên cứu khoa học và giám sát. - Tàu biển du lịch theo các điều kiện nhất định.

giz

2. Phân khu phục hồi sinh thái

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
<i>Khu vực được quản lý để phục hồi, tái tạo các hệ sinh thái tự nhiên và môi trường sống thích hợp của các loài nguy cấp, quý, hiếm, được ưu tiên bảo vệ.</i> Các hoạt động bị cấm •Săn bắt, đánh bắt và khai thác các loài hoang dã; •Xây dựng công trình, nhà ở ; •Điều tra, khảo sát, thăm dò, khai thác khoáng sản; •Chăn nuôi gia súc, gia cầm quy mô trang trại, nuôi trồng thủy sản quy mô công nghiệp ; •Cư trú trái phép và gây ô nhiễm môi trường.	<i>Khu vực được quản lý, bảo vệ chặt chẽ để rừng phục hồi, tái sinh tự nhiên</i> Các hoạt động bị cấm Tương tự như các hoạt động bị cấm ở Phân khu bảo vệ nghiêm ngặt.	<i>Vùng biển được quản lý, bảo vệ để phục hồi, tạo điều kiện cho các loài thủy sinh vật, các hệ sinh thái tự tái tạo tự nhiên</i> Các hoạt động bị cấm •Khai thác nguồn lợi sinh vật và phi sinh vật; •Các hình thức nuôi trồng thủy sản; •Thánh lập và xây dựng các công trình hạ tầng •Xả các loại chất thải hoặc nước thải; •Đánh cá và hoạt động tàu biển; •Dẫn đạp lên các rạn san hô, thảm cỏ biển.

giz

2. Phân khu phục hồi sinh thái

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
	Các hoạt động yêu cầu •Tái định cư người dân; •Thành lập các hợp đồng ngắn hạn với những người dân có quyền. •Chính sách bảo vệ, bảo tồn để duy trì diễn thế tự nhiên nhằm bảo tồn hệ sinh thái tự nhiên. •Xây dựng các cơ sở tiếp cận cho du lịch sinh thái.	Các hoạt động yêu cầu •Ít tác động bởi du lịch bao gồm cả việc sử dụng. •Nghiên cứu khoa học và giám sát. •Tàu biển du lịch theo các điều kiện nhất định.

giz

3. Phân khu phát triển

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
Không quy định	Không quy định	<i>Khu vực biển ở phần còn lại của KBT biển nơi mà có các hoạt động nuôi trồng thủy sản, đánh bắt cá, du lịch sinh thái, đào tạo và nghiên cứu khoa học được cho phép thực hiện.</i> Các hoạt động bị cấm • Đánh cá và các phương pháp đánh bắt cá mang tính phá hoại • Dừng hoặc neo đậu trên các rạn san hô, thảm cỏ biển trừ TH bất khả kháng • Xả nước hoặc chất thải độc hại. Các hoạt động được yêu cầu • Đánh bắt cá được quy định bởi BNNPTNT không ảnh hưởng đến thủy sản và các loài cư trú theo quy định của Ban quản lý KBT biển. • Nuôi trồng thủy sản khi được phép của cơ quan có thẩm quyền và của Ban quản lý KBT biển. • Qua lại của các tàu đánh cá, tài biển và các phương tiện khác. • Tàu du lịch tuân theo quy định

giz

3. Phân khu dịch vụ- hành chính:

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn	Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn	Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn
<i>Khu vực được phép xây dựng các công trình và cơ sở phục vụ công tác điều hành, nghiên cứu khoa học; bảo tồn đa dạng sinh học, giáo dục môi trường và một số hoạt động khác của khu bảo tồn</i> Không có các quy định hạn chế cụ thể	<i>Khu vực để xây dựng các công trình làm việc và sinh hoạt của Ban quản lý rừng đặc dụng, các cơ sở nghiên cứu- thí nghiệm, dịch vụ du lịch, vui chơi, giải trí</i> Các hoạt động bị cấm • Săn, bắt, hoặc bẫy các động vật rừng Các hoạt động được phép • Rất hạn chế các hoạt động lâm sinh	KHÔNG ÁP DỤNG

giz

3. Vùng đệm:

Luật Đa dạng sinh học và các văn bản hướng dẫn

Vùng bao quanh, tiếp giáp khu bảo tồn, có tác dụng ngăn chặn, giảm nhẹ tác động tiêu cực từ bên ngoài đối với khu bảo tồn.

Luật Bảo vệ và Phát triển rừng và các văn bản hướng dẫn

‘Vùng rừng, vùng đất hoặc vùng đất ngập nước nằm sát ranh giới với khu rừng đặc dụng, có tác dụng ngăn chặn hoặc giảm nhẹ sự xâm hại khu rừng đặc dụng’

Nghị định 117/2010/NĐ-CP, Quyết định 186/2006/QĐ-TTg và Thông tư 78/2011/TT-BNNPTNT đều đưa ra những giải thích về vùng đệm.

Thông tư 78/2011/TT-BNNPTNT quy định khái niệm “vùng đệm bên trong”.

Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn

Vành đai bảo vệ có chiều rộng (500-1000m

giz

Một số nhận xét:

- ⑩ Có nhiều khái niệm về phân khu chức năng và vùng đệm. Những khái niệm này còn chưa thống nhất, rõ ràng để có thể thực hiện được các công tác phân vùng, lập kế hoạch và quản lý;
- ⑩ Thẩm quyền của các cơ quan nhà nước tại mỗi phân khu chức năng cũng chưa hoàn toàn được rõ ràng;
- ⑩ Thiếu sự liên kết giữa các quy định pháp luật về di sản văn hóa, đa dạng sinh học và rừng đặc dụng đối các phân khu chức năng và vùng đệm.
- ⑩ Thiếu các quy định pháp luật về việc phối hợp giữa các cơ quan nhà nước với nhau, giữa các cơ quan nhà nước với cộng đồng dân cư địa phương trong việc quản lý, phân định, lập kế hoạch của các phân vùng chức năng.

giz

Cảm ơn Quý vị đã chú ý